

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. G. (1) jest 40 letnim rolnikiem. Kawaler. Bezdzienny. Utrzymuje się z pracy na gospodarstwie rolnym o pow. 30 ha oraz hodowli zwierząt gospodarskich w miejscu swojego zamieszkania w S.. Zamieszkuje z rodzicami. Ojciec oskarżonego który miał opinię bardzo dobrego gospodarza jest schorowany i nie są już w stanie pracować na gospodarstwie rolnym ani dbać o zwierzęta. Oskarżony jest właścicielem ciągnika, maszyn rolniczych. Deklaruje dochód od 500-1000zł/m. Nie był karany.

/dowód: - dane o podejrzanym -k- 61,1069;

- zeznania świadka M. B.-k- 52-54;

- karta karna-k- 64./

Pod koniec 2013r. lekarz wizytujący gospodarstwo rolne oskarżonego, poinformował Inspekcję Weterynaryjną że oskarżony utrzymuje zwierzęta w złych warunkach bytowych. Pierwszą kontrolę przeprowadzono 13 marca 2014. T. G. (1) hodował wówczas 11 sztuk trzody chlewnej i ponad 40 sztuk bydła. Ich warunki bytowe były złe. Żyły w przegęszczeniu, w pomieszczeniach brudnych z zalegającym obornikiem, ciemnych lub należycie oświetlonych. Większość bydła była brudna, oblepiona odchodami. Niektóre wychudzone z widocznymi objawami chorób skórnych i otarciami. Stwierdzono brak stałego dostępu do wody. Wezwano lekarza weterynarii. Oskarżonego wezwano do usunięcia stwierdzonych uchybień. Ojciec oskarżonego bolał nad tym że gospodarstwo popada w ruinę.

W 2014r. inspektorzy byli w gospodarstwie oskarżonego około 10 razy i po każdej wizycie następowały stopniowe poprawy. T. G. (1) był uprzedzany o kolejnych wizytach. Był pouczany w jaki sposób należy zajmować się zwierzętami. Zdaniem kontrolujących zaniedbania wynikały z lenistwa. Podczas kontroli sprawdzającej 15.04.2014r. stwierdzono wykonanie części – około połowy, nałożonych obowiązków. Decyzją z dnia 17.04. 2014r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w K. zarządził wykonanie przez T. G. (1) określonych czynności polegających min na wybieleniu ścian, zapewnienia dostępu do światła i stałego dostępu do wody, odpowiednim karmieniu – zakreślając terminy na wykonanie nałożonych obowiązków. Podczas kontroli sprawdzającej 18.06.2014 i 23.09.2014 stwierdzono wykonanie nałożonych obowiązków w całości. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie przeprowadzono kontroli w 2015r.

/dowód: - zeznania świadka M. B.-k- 52-54, 66-67, 107-108;

- protokoły kontroli, decyzja-k-68-92;

- zeznania świadka E. S. (1)-k- 107./

W marcu 2016r. Inspekcja Weterynaryjna ponownie otrzymała zgłoszenie dotyczące niehumanitarnego traktowania zwierząt przez oskarżonego. Tym razem było telefoniczne i anonimowe.

21 marca 2016r. Inspektorzy E. S. (1), M. B. i P. W. przeprowadzili kontrolę na posesji T. G. (1). Kontrola była niezapowiedziana. T. G. (1) hodował wówczas 25 sztuk bydła – w tym 7 cieląt i 14 sztuk trzody chlewnej.

Pomieszczenia gospodarskie były brudne. Ściany nie bielone. Otwory okienne zasłonięte dyktą nie zapewniały wystarczającego dostępu do światła naturalnego. Wiatr wybił szyby które były w oknach i T. G. (1) nie wstawił nowych. Były też pomieszczenia w których zamiast okien były otwory w ścianach nie stanowiące wystarczającego zabezpieczenia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Zwierzęta były utrzymywane na grubej, sięgającej nawet pół metra, warstwie zalegającego obornika i gnojowicy. Wyczuwalny był zapach amoniaku i siarkowodoru. Bydło i trzoda było pokryte własnymi odchodami, które w części przypadków zasychały na ciele zwierząt i odpadały

wraz z sierścią powodując wyłysienia. Powstały rozległe otarcia skóry mogące świadczyć o świądzie lub grzybicy. U części bydła stwierdzono objawy wychudzenia – wystające guzy biodrowe i kulszowe, wyraźne doły głodowe, wyraźne wyrostki kolczyste. Powodem wychudzenia krów mogło być nie oddzielenie od nich cieląt i dokupienie cieląt z innych gospodarstw których nie były w stanie ich wyżywić.

Oskarżony nie posiadał preparatów mleko zastępczych ani pasz przeznaczonych dla cieląt. Cielęta również były głodne, co objawiało się chęcią ssania wszystkiego, w tym ubrań i rąk kontrolujących.

W żłobach i korytach nie stwierdzono obecności paszy lub jej pozostałości. W poidłach nie było wody. W korytach, żłobach i poidłach była duża ilość obornika. Poidła były odłączone od instalacji wodnej.

T. G. (1) nie potrafił określić jak często i jakimi ilościami paszy karmi zwierzęta. Zapasy zboża które posiadał były zapleśniałe i wymieszane z odchodami gryzoni i kotów. Oskarżony tłumaczył kontrolującemu iż niedługo zwierzęta pójdą na pole i tam będą miały wszystkiego w bród. Tłumaczył się że właśnie zamierzał wymienić ściółkę, że właśnie zamierzał dokupić paszę a ta którą ma nadaje się do spożycia, że zwierzętom nie dzieje się krzywda a kontrolujący czepiają się o szczegóły.

W ocenie kontrolujących, stwierdzony stan zaniedbania mógł być utrzymywany przez kilka miesięcy lub tygodni. Wskazywała na to zalegająca warstwa obornika. Wychudzenie krów jest możliwe na skutek nieodpowiedniego żywienia, nawet przez krótki okres czasu. Wychudzenie i brud powoduje zaś choroby skóry.

Po przeprowadzeniu kontroli T. G. (1) otrzymał zalecenia pokontrolne co do stwierdzonych uchybień – tak jak w 2014r. Jednocześnie Powiatowy Lekarz Weterynarii w K. zawiadomił Prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Na pierwszej wizycie pokontrolnej – w dniu 1 kwietnia 2016r.- stwierdzono usunięcie obornika z części pomieszczeń i zakupienie preparatu mleko zastępczego. Oświadczone oskarżonemu, że jeżeli nie spełni wszystkich zaleceń, zwierzęta zostaną mu odebrane.

Na kolejnej wizycie 18 kwietnia 2016r. stwierdzono wykonanie większości zaleceń. 10 dni później – 28 kwietnia 2016r. – wszystkie zalecenia zostały wykonane.

Osoby kontrolujące mają wątpliwości czy T. G. (1) będzie w przyszłości dobrze zajmował się zwierzętami i czy nie powtórzy się sytuacja sprzed 2 lat.

Podczas oględzin przeprowadzonych przez policję 31 maja 2016, dobrostan zwierząt w dalszym ciągu był zachowany. Ujawniono dodatkowe okna. Bydło wypasało się wówczas na łące. Gdy zwierzęta mają dostęp do świeżej trawy nie jest wychudzone.

/dowód: - zawiadomienie o przestępstwie-k- 1-2;

- protokół kontroli z dokumentacją fotograficzną-k-3-15;

- zeznania świadka E. S. (2)-k- 19-20;

- protokół oględzin z dokumentacją fotograficzną-k- 24-43;

- zeznania świadka P. W.-k- 45-46, 108;

- zeznania świadka M. B.-k- 52-54, 66-67./

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu oskarżeniem czynu

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2016r. wyjaśnił że nad zwierzętami się nie znęcał. Od czasu do czasu był obornik, bo wyrzucał go co 2-3 dni. Teraz codziennie wyrzuca. Niektóre krowy były wychudzone bo cielaki na wiosnę urodzone za

długo były przy matkach. Przyzwyczyły się być razem na pastwisku i nie rozdzielał ich. Karmiących krów było ze 12. Kupił maciory które były wychudzone, 9 sztuk i prosięta ale już je sprzedał. W 2014 i 2015r. hodował świnię, ale były to inne niż te które miał podczas ostatniej kontroli. Na wiosnę miał 45 sztuk bydła i nie wszystkie były wychudzone. Miał też 14 sztuk trzody chlewnej.

Wyjaśnił że zwierzęta miały dostęp do karmy, karmił je rano, na obiad i wieczorem. Dawał im siano i śrut. Miały wodę. Lał im wodę do kum (do koryta) i ile chciały to się napiły. Było poidło ale się zerwało i woda leciała. Wtedy w koryto lał.

Wyjaśnił że było tam trochę brudno ale teraz jest czysto i bo codziennie obornik wyrzuca i takie coś się więcej nie powtórzy. Daje zwierzętom rano mieszankę śrutu i paszy. Leje wodę do kum i cały czas mają tę wodę.

- wyjaśnienia oskarżonego k- 106v;

Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrolę w gospodarstwie oskarżonego 9 grudnia 2016r. Inspektorzy wiedzą już o tym, że T. G. (1) musi być pod stałą kontrolą, że potrzebuje nadzoru. W pomieszczeniach gospodarskich było czysto. Pomieszczenia wybielone. T. G. (1) hodował 14 krów – w tym cielęta i jedną świnię. Jest w stanie „ogarnąć” tę ilość zwierząt. Obecnie jego świadomość odnośnie hodowli zwierząt jest dużo większa. Nie stwierdzono wychudzenia zwierząt

Inspektorzy mieli zastrzeżenia tylko co do sposobu pojenia zwierząt. Stwierdzili zerwane poidła. Zwierzęta muszą mieć ciągły dostęp do bieżącej wody.

Inspektorzy żywią nadzieję, że T. G. (1) zrozumiał ze hodowla zwierząt nie jest zabawą, że to odpowiedzialność.

/dowód: - wyjaśnienia oskarżonego k- 106v;

- zeznania świadka E. S. (2)-k- 107-107v;

- zeznania świadka M. B.-k- 107v-108./

Na rozprawie oskarżony zobowiązał się naprawić poidła.

/dowód: - wyjaśnienia oskarżonego k- 106v./

W dniu 6 lutego 2017r. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrolę w gospodarstwie oskarżonego. Powiatowy Lekarz Weterynarii powiadomił, że obecnie w gospodarstwie (...) utrzymywanych jest 13 sztuk bydła oraz 3 konie. Zwierzęta są w dobrej kondycji, nie wykazują oznak chorób. Utrzymywane są w prawidłowych warunkach zapewniających właściwy dobrostan zwierząt.

T. G. (1) zapewnił zwierzętom stały dopływ do wody, poprzez zamontowanie w sposób trwały poidel do pojenia. Przedstawił zapasy zboża, siana i innych preparatów do żywienia zwierząt.

/dowód: - pismo Inspekcji Weterynaryjnej-k- 111./

W ostatnim słowie oskarżony oświadczył, iż chce hodować zwierzęta i będzie o nie dbał

/dowód: - oświadczenie oskarżonego-k- 112v./

Ustalając iż T. G. (1) dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, Sąd warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko niemu na okres próby wynoszący 3 lata. Oddał go pod dozór kuratora sądowego, zobowiązując jednocześnie do informowania kuratora o przebiegu okresu próby. Ponadto Sąd orzekł świadczenie pieniężne w wysokości 500zł i obciążył T. G. kosztami postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zeznań świadków i dowodów w postaci dokumentów.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wszystkich świadków oraz dokumenty przytoczone w ramach ustaleń faktycznych albowiem dowody te są wzajemnie zgodne i wzajemnie ze sobą korespondują.

Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego częściowo.

Sąd dał wiarę oskarżonemu odnośnie ilości hodowanych zwierząt w poszczególnych okresach czasu, odnośnie przebiegu kontroli oraz na okoliczność iż przyczyną wychudzenia niektórych krów, mogło być pozostawienie przy nich, zbyt dużej ilości cielaków na zbyt długi okres czasu. Powyższe wyjaśnienia są zgodne z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków oraz nie pozostają w sprzeczności z żadnym innym dowodem.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego że wyrzucał obornik co 2-3 dni. Powyższe wyjaśnienia są sprzeczne z zeznaniami świadków, dokumentacją fotograficzną i zasadami logicznego rozumowania. Nie jest możliwe nagromadzenie stwierdzonej ilości obornika w ciągu 3 dni.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom T. G. (1) że karmił zwierzęta trzy razy dziennie, że dawał im siano i śrut, że miały wodę. Powyższemu przeczą ustalenia przeprowadzonych kontroli. Stwierdzony stan wychudzenia zwierząt, puste i brudne koryta, brak zapasów paszy.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego, że nie znęcał się nad zwierzętami i że nie działa im się krzywda.

Zgodnie z art. 6 ust 2 pkt 10 Ustawy o ochronie zwierząt przez znęcanie nad zwierzętami rozumie się świadome dopuszczenie do zadawania bólu lub cierpienia, w szczególności utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa. Przez rażące zaniedbanie rozumie się drastyczne odstępstwo od określonych w ustawie norm postępowania ze zwierzęciem, a w szczególności w zakresie utrzymywania zwierzęcia w stanie zagłodzenia, brudu, nieleczonej choroby w niewłaściwym pomieszczeniu lub w nadmiernej ciasnocie.

Nie ulega zatem wątpliwości iż T. G. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu.

Sąd dał wiarę oskarżonemu, że teraz w pomieszczeniach gospodarskich jest czysto, bo codziennie wyrzuca obornik, że odpowiednio karmi i poi zwierzęta.

Powyższe jest zgodne z ustaleniami Inspekcji Weterynaryjnej.

Zagrożenie karą, przestępstwa z art. 35 ust. 1a Ustawy o ochronie zwierząt, dopuszcza stosowanie warunkowego umorzenia postępowania.

Zgodnie z dyspozycją art. 66 k.k. jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne.

W ocenie Sądu, stopień winy oskarżonego nie jest znaczny. Jak wyżej wywiedziono, wina oskarżonego jest bezsporna. Nie budzi wątpliwości iż oskarżony znęcał się nad swoimi zwierzętami w ten sposób że nie dbał o nie w sposób należyty, zadając im w ten sposób cierpienie. Stopień winy nie jest znaczny, albowiem nieznaczna była świadomość i wrażliwość T. G. (1). Dopuszczał się rażących zaniedbań z powodu lenistwa, niewiedzy i pazerności. Żył w przekonaniu, że zwierzęta hodują się same, bo wiosną na pastwisku same się wyżywią.

Okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości. Zważyć jednak należy, iż od marcowej interwencji Inspekcji Weterynaryjnej, zachowanie T. G. (1) ulegało stałej, stopniowej poprawie. Warunki bytowania zwierząt zmieniły się.

T. G. (1) obecnie hoduje znacznie mniej zwierząt niż pierwotnie. Jest w stanie zapewnić tym zwierzętom odpowiednie warunki bytowania, zadbać o nie i je wyżywić. W ocenie Inspektorów oraz w ocenie Sądu, świadomość oskarżonego znacznie wzrosła w toku procesu. Zamontował w sposób trwały profesjonalne poidła. Zrozumiał że stały dostęp do bieżącej wody i zapasy świeżej żywności to podstawa hodowli a nie wymysły Inspekcji Weterynaryjnej.

Spoleczna szkodliwość czynu nie jest znaczna. Nie jest wiadomy czasokres faktycznego znęcania się nad zwierzętami. T. G. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu w okresie od dnia 13.03.2014 do 28.06.2016 od tj. od dnia pierwszej kontroli do dnia kolejnej. Podczas obydwu tych kontroli stwierdzono rażące zaniedbania. Zważyć jednak należy iż po pierwszej kontroli, T. G. (1) zastosował się do wskazówek Inspekcji i w dniu 23.09.2014r. nie stwierdzono w jego gospodarstwie żadnych uchybień. Nie można obiektywnie ustalić jak długo dobrostan zwierząt był zachowany. Ustalić jakie były warunki bytowania zwierząt w 2015r. Zwierzęta były zaniedbane w okresie od kilku tygodni do kilku miesięcy przed dokonaniem kontroli w czerwcu 2016r. Bydło szybko ulega wychudzeniu i szybko zyskuje na wadze.

Sąd zważył iż oskarżony nigdy nie był karany. Jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Oskarżony wykazał iż jest w stanie zmobilizować się i zapewnić swoim zwierzętom odpowiednie warunki bytowania. Prowadzić hodowlę zwierząt zgodnie z obowiązującymi normami. Sąd podziela pogląd Inspektorów Weterynaryjnych, że oskarżony potrzebuje stałej kontroli, stałego nadzoru i wskazówek. W związku z powyższym, Sąd wyznaczył maksymalny – 3 letni okres próby. W ocenie Sądu jest to okres wystarczający aby wdrożyć oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego. Ponadto Sąd orzekł wobec T. G. (1) dozór kuratora i zobowiązał go do informowania kuratora o przebiegu okresu próby. Hodowla T. G. (1) będzie prowadzona pod stałym nadzorem.

Sąd zważył iż skazanie T. G. (1) za czyn z art. 35 ust.1a Ustawy o ochronie zwierząt, obligowałoby Sąd do pozbawienia go władztwa nad zwierzętami. Państwowa Inspekcja Weterynaryjna nie zabrała oskarżonemu zwierząt w 2014r. ani w czerwcu 2016r. Pod groźbą utraty zwierząt, oskarżony zainwestował w swoje gospodarstwo, znacznie ograniczył liczebność stada i zaczął wywiązywać się ze swoich gospodarskich obowiązków. W ocenie Sądu, pozbawienie oskarżonego stada kiedy nauczył się o nie dbać, byłoby niehumanitarne.

Na podstawie art. 67§3 k.k. Sąd orzekł świadczenie pieniężne wysokości 500 złotych tj. w wysokości deklarowanych, miesięcznych dochodów oskarżonego. W ocenie Sądu, wysokość świadczenia jest odpowiednio dolegliwa i wychowawcza, zważywszy iż oskarżony musi obecnie czynić nakłady, aby utrzymać gospodarstwo w odpowiednim stanie. Bielić ściany, wymieniać wybite szyby.

Ponadto Sąd obciążył oskarżonego opłatą i kosztami postępowania nie znajdując podstaw do zwolnienia od nich.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień
2. odpis doręczyć Prokuraturze Rejonowej w Kartuzach.